

Workshop toolkit

Inclusie en Diversiteit

Stedelijk Museum Schiedam

30 november 2022

Workshop door Muzus

Inleiding

Met behulp van de Social Design methodiek zijn we op zoek gegaan naar wat diversiteit en inclusie nu echt voor ons betekent, als persoon en in ons dagelijks werk in het cultuuronderwijs. Inclusie en diversiteit vergroten en versterken is bijdragen aan gelijke kansen en gelijkwaardigheid zodat iedereen mee kan doen.

In deze workshop legden we de basis voor een later te ontwikkelen Diversity Toolkit. We behandelden vragen als: Voor wie is de toolkit, in welke context wordt het gebruikt en welk effect of impact moet het teweegbrengen? Tijdens de workshop is veel gesproken over de probleemstelling. Binnen het proces om te komen tot inclusief en divers cultuuronderwijs, werd onderscheid gemaakt tussen de fase van bewustwording, activatie en handelen. Samen kwamen we tot de conclusie dat we met elkaar al wel weten dát het belangrijk is, maar dat we nu moeten komen tot activatie en handelen om het cultuuronderwijs ook daadwerkelijk diverser en inclusiever te maken.

De probleemstelling is divers en het onderwerp breed. Er zijn veel verschillende doelgroepen waarop een Diversity Toolkit van toepassing kan zijn. Hierbij zijn genoemd: (kunstvak) docenten, leerlingen, schoolbesturen, cultuuradviseurs en culturele instellingen. Daarnaast zijn er veel verschillende invalshoeken om het onderwerp te benaderen.

Presentatie & discussie

Presentatie

Ontwerpbureau Muzus gaf een presentatie over wat inclusie betekent en hoe ons brein onbewust werkt en waarom we veel aannames hebben. Aan de hand van oefeningen ervaren we hoe onze beeldvorming werkt. Om het over inclusie te hebben, moet je ook exclusie benoemen. Wat doet dat met een mens? Het gesprek wordt geopend. Want als we niet bewust werken aan inclusie, werken we onbewust aan uitsluiting.

“Scholen worstelen met deze vraagstukken”

Inclusie en diversiteit

- Identiteit, wie ben ik, en hoe is daar plek voor?
- Hoe ga je het gesprek aan waar het nog niet begonnen is?
- Onbewust onbekwaam naar bewust onbekwaam, hoe ga je dit vormgeven?
- “Inclusie en diversiteit gaat over veel meer dan alleen kleur.”
- Taal werkt exclusie in de hand.

De sector

- “De sector zelf is niet divers, we zijn met veel blanke vrouwen.”
- “Als we scholen willen bedienen, moeten we eerst naar onszelf kijken op het gebied van diversiteit en inclusie.”
- Kijk uit dat je niet alleen vanuit het kunstvak bekijkt, kunst mag ook gewoon kunst zijn.

Scholen en docenten

- Scholen worstelen met dit vraagstuk, maar hebben hier nog geen tools of manieren voor om concreet uiting aan te geven/mee om te gaan.
- Waarom ligt dit onderwerp en vraagstuk bij de kunstvakdocenten?
- Scholen in wijken met een lagere sociaaleconomische positie hebben vaak meer geld (potjes, subsidies).

Mentimeter

Met een Mentimeter kun je op een interactieve wijze input ophalen. We stelden de volgende drie vragen:

1. Wat is inclusie en diversiteit in cultuuronderwijs?
2. Wat zijn belangrijke redenen om hiermee aan de slag te gaan? (links)
3. Wat zijn de grootste barrières om cultuuronderwijs inclusief en divers te maken? (rechts)

Inclusie & diversiteit

Ontwerpdoel & brainstorm

Workshop

Na de presentatie zijn de deelnemers in drie groepen ingedeeld. Samen creëren zij aan de hand van een template een ontwerpdoel om het cultuuronderwijs diverser en inclusiever te maken. Het formuleren van 'Hoe Kun Je (HKJ)'-vragen helpt de stap te maken naar ideeontwikkeling. Door de deelnemers geformuleerde 'HKJ's' en ideeën vind je hiernaast.

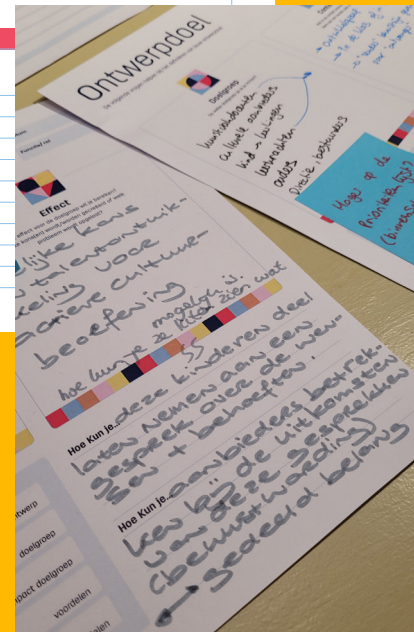
Ontwerpdoel
De volgende vragen helpen bij het definiëren van jouw ontwerpdoel

Doelgroep Op welke doelgroep ga je in? (aan?)	Context Wat is de context waarin jij je wilt? Denk aan een locatie, plek of situatie.	Effect Welk effect voor de doelgroep wil je bereiken? Welke kennis? Wat?/worden gecreëerd of welk probleem wordt opgelost?

Ontwerpdoel in één zin	Hoe Kun Je...
Ons	ontwerp
help(t)	doelgroep
om	impact doelgroep
door	voorstellen
en	voorstellen

Hoe Kun Je...

Hoe Kun Je...

Hoe kun je...

...cultuuraanbieders tools meegeven om meer divers te handelen?

...kinderen in het Speciaal Onderwijs deel laten nemen aan een gesprek over de wensen en behoeften?

...aanbieders betrekken bij de uitkomsten van deze gesprekken?

...mijn team van vrijwilligers meer betrokken maken bij het meer divers maken van het team?

...leerkrachten helpen om in hun klas het gesprek te voeren over het belang van diversiteit en inclusie?

...leren bewust te worden van je eigen normen en waarden?

...schuren en rekken zonder respect voor de ander te ondermijnen?

Ideeën

- Kunnen we een inclusieve taal ontwikkelen waardoor we inclusiever met elkaar kunnen communiceren? Bijvoorbeeld voor het SO.
- Gesprekskaarten over diversiteit (bovenbouw), ondersteund door rolmodellen bij het gesprek.
- Samen koken waarbij gerechten uit andere culturen centraal staan.
- Aanbieders trainen in het maken van divers aanbod.
- Ontwikkelen ouder+kind aanbod of workshops t.b.v. bewustwording ouders.
- Cultuurwasstraat of reizende cultuurlessen en aanbieders.
- Theatervoorstelling over diversiteit en inclusie in de klas.
- Schilderij van de dag: wat betekent dit voor jou, hoe kijken verschillende achtergronden ergens tegenaan?
- Geluiden van thuis opnemen, het gesprek hierover aangaan.
- Bewuste onbekwaamheid creëren.
- Levenswegspel voor kinderen waarbij kaders vrij in te vullen zijn door de kunstvakdocenten zodat spelenderwijs en laagdrempelig het gesprek over inclusie en diversiteit kan plaatsvinden.
- Weten hoe je 'in the box' zit waardoor je 'out of the box' kan denken.
- Door cultuuradviseurs bewust te maken van inclusie en diversiteit, sijpelt het naar het onderwijs door.
- Doelgroepenvervoer combineren met kunstonderwijs. Cultuur tijdens de (lange) busrit.

Inleiding

presentatie

workshop